

Kinderalimentatie

Tijdens het huwelijk of de samenwonenrelatie wordt het financiële budget voor de kinderen bepaald door het inkomen van beide partners samen. De kosten van de kinderen maken dan onderdeel uit van het totale budget. Vaak weet je niet precies wat kinderen kosten, omdat het vanzelf uit de portemonnee verdwijnt. Natuurlijk denk je dan in eerste instantie aan de kosten van het dagelijks levensonderhoud. Dat is echter meer dan eten alleen, denk aan kleding, sport, muziek, abonnementen, telefoon, school, zakgeld, vakantie, verjaardag en bijvoorbeeld fiets. Daarnaast gaat het ook om de energiekosten om het licht te laten branden in de slaapkamer en te douchen.

Toen jullie samen leefden werden die kosten als vanzelf naar rato van het inkomen verdeeld en dat is ook wat er na de scheiding gebeurt. De behoefte van de kinderen verandert niet na scheiding. Kinderalimentatie is dus eigenlijk niets meer of minder dan jouw aandeel in de kosten van de kinderen minus de kosten voor levensonderhoud die je automatisch hebt wanneer de kinderen in jouw huishouden zijn.

De financiële zorgplicht van ouders naar hun kinderen duurt tot het 18^e jaar. Van het 18^e tot 21^e jaar geldt een voorgezette onderhoudsplicht. De kinderalimentatie sluit daarbij aan. Uitgangspunt is dat ouders betalen totdat een kind in zijn eigen kosten kan voorzien of uiterlijk tot het 21^e jaar.

Veel mensen weten niet precies wat hun kinderen kosten. In de loop van de jaren is een soort norm ontstaan die een leidraad is voor rechters. Deze norm wordt de TREMA-norm genoemd.

TREMA-norm:

Stap1: vaststellen kosten van de kinderen

Hoe hoger het inkomen, hoe meer er wordt uitgegeven aan de kinderen. Het NIBUD heeft onderzoek gedaan naar wat in gezinnen de gemiddelde kosten voor kinderen zijn en heeft daarvoor tabelbedragen vastgesteld. Alle kosten van kinderen die “gebruikelijk” zijn vallen daaronder. Uitzonderlijke kosten zoals bijvoorbeeld een luxe schoolreis naar het buitenland of de kosten van topsport, ziekte of een beugel vallen hier niet onder. Daarvoor zouden ouders apart moeten reserveren, en overleggen over de uitgave en betaling van deze kosten.

Stap 2: de draagkracht van de ouders na scheiding

Na het vaststellen van de behoefte van de kinderen, wordt gekeken of ouders na de scheiding nog steeds aan die behoefte kunnen voldoen. Tenslotte zijn er na de scheiding twee huishoudens wat over het algemeen meer kosten met zich mee brengt. Er moet dus worden vastgesteld welke kosten de ouders kunnen dragen (de zogenaamde “draagkracht”). Daarvoor is het belangrijk om te weten wat de vader of moeder voor zichzelf nodig heeft om rond te kunnen komen. Daarover zijn al veel rechtszaken gevoerd. Ook daarvoor biedt de TREMA-norm een oplossing. Rechters hanteren het volgende principe:

1. Eerst wordt het maandelijkse netto besteedbaar inkomen van de ouder vastgesteld, inclusief vakantiegeld, 13^e maand en andere vaste inkomsten. Ook het kindgebonden budget met de alleenstaande ouderkop wordt meegenomen in het besteedbaar inkomen.

2. De kosten van de huishouding worden beraamd op de bijstandsnorm. Daarnaast wordt rekening gehouden met een netto woonlast van 30% van het inkomen (ongeacht de werkelijke woonlasten).

Van wat er overblijft: 1 minus 2 = het draagkrachtloos inkomen, kan volgens de TREMA-norm 70% besteed worden aan de kosten van de kinderen.

Stap 3: de verdeling van de kosten van de kinderen n.a.v. de zorgverdeling

Vervolgens wordt gekeken welke afspraken er zijn gemaakt rondom de zorg voor de kinderen. De ouder die het kind grotendeels verzorgt, heeft in zijn huishouding namelijk automatisch de kosten van levensonderhoud van het kind. Die ouder kan meestal –net als tijdens het huwelijk– minder inkomsten door arbeid verdienen. Het bedrag dat de andere ouder “kan dragen” en waaraan de kinderen “behoefte” hebben wordt maandelijks overgemaakt in de vorm van kinderalimentatie (maar die ene ouder betaalt dus net zo goed mee aan de kosten van de kinderen). Natuurlijk maakt ook de betalende ouder kosten in zijn of haar huishouden als de kinderen daar zijn. Hier wordt rekening mee gehouden door aan de betalende ouder een zorgkorting te geven van 15%, 25% of 35%, afhankelijk van hoeveel dagen de kinderen bij de betalende ouder zijn.

Stap 4: indexering

Jaarlijks stelt de overheid vast met welk bedrag de kinderalimentatie geïndexeerd moet worden. De indexering is gekoppeld aan de inflatie.

Kinderbijslag:

Veel ouders vinden het bedrag van de kosten van de kinderen volgens de TREMA-norm al te hoog, omdat ze zelf geen rekening houden met de afschrijving van bijvoorbeeld de fiets of wasmachine. Deze ouders schrikken vervolgens nogmaals, omdat de overheid ervan uit gaat dat de kinderbijslag bovenop de kosten van de kinderen komen. Het is daarbij wel verstandig rekening te houden met de terugtrekkende overheid op het gebied van studiefinanciering.

Alternatieven:

Afwijken van de TREMA-norm:

Het voordeel van een gezamenlijk verzoek tot echtscheiding is dat er in overleg andere afspraken kunnen worden gemaakt. Bijvoorbeeld omdat jullie de kosten kinderen te hoog vinden of omdat jullie rekening willen houden met de werkelijke netto woonlasten. De TREMA-norm gaat uit van een netto besteedbaar inkomen per maand inclusief vakantiegelden 13^e maand etc. Meestal krijg je die bedragen niet maandelijks. Dat kan leiden tot een structureel maandelijks tekort dat eens per jaar wordt opgelost. Om dit probleem te voorkomen kunnen jullie ook uitgaan van het werkelijke maandelijks netto inkomen.

Bij ondernemers houdt de TREMA-norm rekening met het gemiddelde bedrijfsresultaat over de afgelopen 3 jaar. Als ondernemer is het echter verstandig om niet het gehele resultaat maandelijks op te nemen om zo te reserveren voor slechtere tijden. Bij een gezamenlijk verzoek tot echtscheiding kunnen hierover ook afspraken worden gemaakt.

Kinderkostenrekening

Soms besluiten ouders samen de kinderkosten (grotendeels) te dragen middels een kinderkostenrekening, waar ouders beiden op storten en samen de budgetten bepalen. Deze kinderrekening staat vaak op naam van beide ouders gezamenlijk, maar soms ook alleen op naam van 1 ouder. Beheer van de rekening kan ook door 1 of door 2 ouders. Het is belangrijk af te spreken wat er precies betaalt wordt van de kinderrekening, wie de uitgaven doet en bij welke uitgaven er overleg moet worden.

Om de kosten te kunnen herleiden, spreken ouders af dat er geen contante bedragen worden gepind van de rekening. De periodieke bespreking over aanpassing van het bedrag is dan makkelijker.

Naast de kinderrekening voor de overige kosten moeten dan natuurlijk nog wel de kosten voor levensonderhoud in de eigen huishouding worden bepaald. Dat kan door de kosten per kind per dag vast te stellen. Een veelgehoorde richtlijn is dat kinderen € 5 per kind per dag kosten aan levensonderhoud. Toch hangt dat natuurlijk ook weer af van het inkomen.

In alle gevallen is het goed te kijken naar wat jullie gewend zijn uit te geven aan jullie kinderen. Geen mens is gemiddeld en bij mediation kan maatwerk geleverd worden.